

og Balkankæden. Sammenhængen mellem modstandsdygtige og eftergivende Zoner er netop et af de i Øjeblikket aktuelle Problemer i den tektoniske Forskning, og det her udførte Arbejde maa derfor modtages med stor Interesse som en af de for den kommende Helhedsopfattelse nødvendige Detailundersøgelser.

Niels Nielsen.

Alfred Philippson: Beiträge zur Morphologie Griechenlands. Geographische Abhandlungen begründet von Albrecht Penck, herausgegeben von Norbert Krebs. 3. Reihe, 3. Heft. (16×23 cm, 96 Sider, 3 Tekstfigurer, 8 Tavler og 1 Kort). J. Engelhorn's Nachf. Stuttgart 1930.

I 80'erne og 90'erne udførte Philippson et stort og grundigt Arbejde i Grækenland, og Resultaterne af disse Undersøgelser danner endnu Grundlaget for en stor Del af vor Viden om dette Lands Geologi og Geografi, men siden den Tid har Studiet af fysisk Geografi haft en enestaaende rig Udvikling, og det er lykkedes senere Forskere som Maull og Dépéret ud fra nye Iagttagelser, nye Erfaringer andet Steds fra og nye Synsmaader yderligere at udbygge denne Viden. I 1928 har Philippson paa ny besøgt Grækenland og har nu samlet det foreliggende Stof i en kort, men fortrinlig, monografisk Fremstilling, hvoraf Hovedresultaterne er følgende:

Den i Grækenland og det vestlige Lilleasien herskende Landskabsform, *den ægæiske Landskabstype*, kan ikke direkte afledes af den i Oligocæn afsluttede Foldningsproces, idet den nu herskende Profilerings er et Resultat af senere Jordskorpebevægelser, der ganske vist for en Del følger Foldernes Strygningsretning og er at betegne som posthume tektoniske Bevægelser. Man forefinder saavel rene Brud som kippede Klodser og „Aufwölbungen“ med skraa, men kontinuerlige Overgange til de neden for liggende Omraader. Sænkningssomraaderne er hyppigt usymmetriske og forskudt til Siden derved, at den ene Side af et Sænkningfelt under senere Faser i de tektoniske Processer har hævet sig, medens den anden Side sammen med Randzonen i det tidligere Resistensomraade er blevet sænket yderligere. Den korinthiske Grav er en saadan Dobbeltdannelse; en ældre Grav dannedes i Pliocæn i en Zone lidt sydligere end den nuværende Grav-Zone, men denne udjævnedes, og derefter foregik der rimeligvis i kvartær Tid en Hævning af den nordlige Rand af det nuværende Peleponnes og en Sænkning og Nedbøjning af en Landstrimmel Nord for. Begge disse Grave er orienterede Øst-Vest og er omtrent sammenfaldende, men Grænselinjerne mellem hævet og sænket Land er flyttet en lille Smule, ca. 15 km, mod Nord i Forskydningens

nyngste Fase. En Analogi til denne Asymmetri, men i større Format, haves i det adriatiske Bækken, hvis Vestside, den italienske Kyst, i sen Tid er hævet, samtidig med at Østsiden, den istrisk-dalmatiske Kyst, er sænket. Terrainet i Nutidens Grækenland er altsaa i Hovedsagen bestemt ved vertikale Jordskorpebevægelser af lokal Karakter, men Grænserne mellem de enkelte tektoniske Enheder er kun i visse Tilfælde udformet som Brud, i andre Tilfælde er Kontinuiteten bevaret, og Bevægelsen har kun resulteret i en Skraastilling af Lagene.

Niels Nielsen.

Dr. Hans F. K. Günther: Rassenkunde des deutschen Volkes. Vierzehnte umgearbeitete Auflage. (23 × 16 cm, 509 S. Mit 29 Karten und 564 Abbildungen). Lehmanns Verlag, München 1930.

Blandt den tyske Anthropologis litterære Frembringelser er der næppe nogen, der har naaet en saa stor Udbredelse og Popularitet som det foreliggende Arbejde. Günthers Videnskabelighed er i udpræget Grad formaalsbestemt; han er en af den nordiske Races mest veltalende Forkæmpere. I sin Overbevisning om de andre europæiske Racers Underlødighed er han ligesaa fast og urokkelig som de sensationelle amerikanske Forfattere Madison Grant og Stoddard.

Den tyske Befolkning er stærkt raceblandet. Den nordiske Race og den nærstaaende fäliske Race er kun fremherskende i Nord- og Nordvesttyskland. Bredhovedede, kortskallede, lavvækste Racer (den alpine eller, med Günthers Betegnelse, „ostische“ og den østbaltiske) breder sig især i Syd-, Mellem- og Østtyskland. Hertil kommer den højvækste, men kortskallede dinariske Race. Ringe Rolle spiller den mediterrane („westische“) Race; til Gengæld har Tyskland i sine Jøder et kraftigt forasiatisk Element. Konstateringen af Racernes fysiske Kendetegn faar sin egentlige Betydning derved, at de svarer til sjælelige Karakterejendommeligheder. Den nordiske Race besidder, ifølge Günther, saa godt som alle de ædleste sjælelige Anlæg; respektable er ogsaa den fäliske og den dinariske Race. Til Gengæld udmærker de andre Racer sig ved en lang Række uheldige og lidet agtværdige Egenskaber — hvorfor den alpine og den østbaltiske Race da ogsaa er stærkest repræsenterede i Underklassen. For en lys Nordbo kan Skildringen af vor Races Fortræffelighed synes altfor romantisk skøn, eller med et tysk Ord „überschwänglich“. Og Theorien om de andre Racers Ringhed forudsætter, at alle betydningsfulde kulturelle Nyskabelser i Middelhavsområdet og andre gamle Kulturlande skyldes Fortidens lyse Kulturheroer. Endvidere maa Gün-